

Marta Jakobovicová A Szülői Ház Kertjében

A felvétel az 1940-es évek végén készülhetett Homonnán, a szülői ház kertjében. Én vagyok rajta látható. Akkoriban még egyedülálló voltam. Az én nevem Marta Jakobovicová, Homonnában születtem, 1923. április 13-án. Homonnában nőttem fel. Az édesapám is és az ő apja is Homonnáról származott. Homonna egy kis város volt akkoriban, ha jól tudom, körülbelül hatezer lakossal [Homonna közigazgatási státusa szerint a 20. század elején nagyközség (lásd: községek) volt, járásszékhely Zemplén vm.-ben, az 1910. évi népszámlálás adatai szerint 4500 lakossal. Trianont követően Csehszlovákiához került. -- A szerk.]. Gyermekkoromban elég sok zsidó élt itt, de nem tudom, pontosan hány család. A városban ortodox és neológ zsidók is laktak. Az ortodox zsidóknak egy vagy két imaházuk volt, a neológok pedig egy modern zsinagógába jártak. Természetesen, az

épületekből nem maradt semmi, lerombolták őket a második világháború alatt, vagy tönkrementek a háború után. A településen egy ortodox meg egy neológ rabbi és persze sakter meg kántor is tevékenykedett. Az én szüleim a neológ hitközséghez tartoztak, de nem emlékszem, ki volt akkoriban a rabbija. Homonnán épült mikve is, de mi nem használtuk. Több zsidó gyerek a zsidó elemi iskolát látogatta. A zsidók különböző szakmákban dolgoztak, akadt köztük üveges meg bádogos is. A homonnai zsidók közül jó néhányan kimondottan gazdagok voltak. Személyesen ismertem egypár nagyon jómódú zsidó ügyvédet, orvost és két patikust. A Fábián patika épülete máig a régi helyén áll. Az apám volt az egyetlen zsidó mérnök a városban és a környékén. A tehetősebb zsidók nagyon jó viszonyban voltak, rendszeresen összejártak. A szüleim egy nagy, kertés házban laktak. Négy vagy öt szoba lehetett ott, óriási konyha, két előszoba, apu irodája, fürdőszoba és egy mellékhelyiség. A szobákat átlagos, egyáltalán nem luxus bútorral rendezték be. A házat még az első világháború alatt vagy után villamosították, és a vizet is akkoriban vezették be. A szobákban gyönyörű porcelánkályhák álltak, amelyekben kizárólag fával fűtöttünk. Egyszer kipróbáltuk a szenet, de tönkretette a kályhát, többé nem használhattuk. A ház előtt egy kisebb, az épület mögött pedig óriási, gyönyörű kert volt. Nem nagyon tartottunk állatokat, esetleg kutyát vagy macskát. Apu gyakran járt ki a környező falvakba földet kimérni. Ilyenkor rendszerint tyúkokat vagy nyulakat és egyéb állatot hozott, amit a gazdák hálából vágtak le neki.